

Προσφώνησις Μητροπολίτου Σελευκείας Θεοδώρου, ἐκ προσώπου
τῆς Α. Θ. Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου, κατά τήν
ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ Β' Διεθνoῦς Επιστημονικοῦ Συνεδρίου «Ἀλε-
ξανδρούπολη, ἡ ἱστορία τῆς πόλης καί τῆς περιοχῆς της»
(Ἀλεξανδρούπολις, 8 Μαΐου 2026)

Εξοχ. κ. Δερμεντζόπουλε, Υφυπουργέ Ψηφιακῆς Διακυβερνήσεως,
Εντιμ. ἐκπρόσωποι τῶν πολιτικῶν καί λοιπῶν ἀρχῶν,
Εντιμ. κ. Ιωάννη Ζαμπούκη, Δήμαρχε Ἀλεξανδρουπόλεως,
Ελλογ. κυρίαί Καθηγήτριαί καί κύριοι Καθηγηταί τοῦ Δημοκριτείου
Πανεπιστημίου Θράκης, μέ ἐπί κεφαλῆς τόν Πρύτανιν αὐτοῦ Ελλογ. κ.
Φώτιον Μάρην, καί λοιποί Πανεπιστημιακοί Διδάσκαλοι,
Ἀξιότιμοι διοργανωταί,
Προσφιλέστατοι σύεδροι,

Χριστός Ἀνάστη!

Μετά βαθυτάτης χαρᾶς καί ἐν πνεύματι ἀναστασίμου εὐφροσύνης,
κομίζω, ἐκ προσώπου τοῦ σεπτοῦ Προκαθημένου τῆς Ὁρθοδοξίας, πρὸς
ἅπαντας ὑμᾶς, τοὺς συγκροτοῦντας τήν ἐπιστημονικὴν ταύτην σύναξιν,
τήν πατρικὴν εὐχὴν καί τήν ὀλόθερμον εὐλογίαν τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτης
Παναγιότητος, τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου. Ἡ Μή-
τηρ Εκκλησία τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἀπὸ τῆς ἱεραῆς καί μαρτυρικῆς κα-

θέδρας του Φαναρίου, στρέφει μετά στοργής τό βλέμμα αὐτῆς πρὸς τὴν ἀκριτικήν καί εὐλογημένην γῆν τῆς Θράκης, χαιρετίζουσα τὴν ἑναρξιν τοῦ Β΄ Διεθνoῦς Επιστημονικοῦ Συνεδρίου ὑπὸ τὸν τίτλον: «Ἀλεξανδρούπολις: ἡ ἱστορία τῆς πόλεως καί τῆς περιοχῆς της».

Ἡ ἱστορία, ὡς βίωμα καί ὡς ἐπιστήμη, ἀποτελεῖ διὰ τό Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον οὐχί ἀπλῆν τινα ἀναδίφησιν εἰς τό παρελθόν, ἀλλὰ ζῶσαν παρακαταθήκην καί πηγὴν αὐτογνωσίας. Ὁ Θεουκυδίδης, ὁ μέγας οὔτος τῆς ἱστορικῆς σκέψεως ἀρχέτυπος, διεκήρυξεν ὅτι ἡ ἱστορία εἶναι «κτῆμα ἐς αἰεὶ μᾶλλον ἢ ἀγώνισμα ἐς τό παραχρῆμα ἀκούειν»· εἶναι, δηλαδή, θησαυρὸς αἰώνιος καί οὐχί πρόσκαιρον ἐντύπωμα. Ὁμοίως, ὁ Πολύβιος ἐτόνιζεν ὅτι «ἡ ἐκ τῆς ἱστορίας μάθησις ἐστὶ παιδεία πρὸς ἀληθινὴν βιοτήν», καθὼς ἡ μνήμη τῶν προγεγενημένων ἀποτελεῖ τὸν ἀσφαλέςτατον γνώμονα διὰ τὴν κατανόησιν τοῦ παρόντος καί τὸν σχεδιασμόν τοῦ μέλλοντος. Χωρὶς τὴν μνήμην, ὁ ἄνθρωπος καθίσταται ἕρμαιον τῶν καιρῶν, στερούμενος ριζῶν καί προσανατολισμοῦ.

Ὑπὸ τό πρῖσμα τοῦτο, ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία ἐπαινεῖ ὀλοκαρδίως τὴν σπουδαίαν πρωτοβουλίαν τοῦ Ἱστορικοῦ Μουσείου Ἀλεξανδρουπόλεως, τό ὁποῖον, ἐν ἀγαστῇ συνεργασίᾳ μετὰ τῆς Σχολῆς Ἀνθρωπιστικῶν Σπουδῶν τοῦ Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης καί τοῦ Δήμου Ἀλεξανδρουπόλεως, διοργανώνει τό παρόν συνέδριον ἀπὸ τῆς 8ης ἕως τῆς 10ης Μαΐου τοῦ τρέχοντος ἔτους, εἰς τό ἐμβληματικόν κτίριον τῆς πρώην Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, καί συγχαίρει τὰ μέλη τῆς Ὄργανωτικῆς καί τῆς Επιστημονικῆς Επιτροπῆς τοῦ Συνεδρίου ὑπὸ τὴν προεδρίαν, ἀντιστοίχως, τῶν Εντιμ. κ.

Νικολάου Α. Πινάτζη, Προέδρου του Ιστορικού Μουσείου Αλεξανδρουπόλεως, και Ελλογ. κ. Γεωργίου Χρ. Τσιγάρα, Καθηγητού της προμνημονευθείσης Σχολής του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου. Η διοργάνωσις αὕτη δέν εἶναι πρόσκαιρος, ἀλλά χαρακτηρίζεται ὑπό συνεχείας καί συνεπείας, ἐκκινήσασα ἤδη ἀπό τοῦ ἔτους 2021.

Ἰδιαιτέρως ἐξαίρεται ἡ ἐπιστημονική εὐθύνη τῶν διοργανωτῶν, οἵτινες ἐμερίμνησαν διά τήν ἔκδοσιν τῶν πρακτικῶν τοῦ πρώτου συνεδρίου εἰς τόν ΙΘ' τόμον τοῦ ἐγκρίτου ἐπιστημονικοῦ περιοδικοῦ «Θρακικά». Ἡ πράξις αὕτη καταδεικνύει ὅτι ὁ ἐπιστημονικός λόγος δέν ἐξαντλεῖται εἰς προφορικός ἀνακοινώσεις, ἀλλά στερεοῦται διά τῆς γραφῆς, προσφέρων εἰς τήν διεθνή κοινότητα τῶν λογίων πολύτιμα ἐφόδια διά τήν περαιτέρω ἔρευναν καί τήν διάχυσίν του εἰς τό εὐρύ κοινό πρὸς γνῶσιν καί μελέτην. Ἡ διαπίστωσις ὅτι ὁ ἀριθμός τῶν εἰσηγητῶν καί ὁμιλητῶν κατά τό τρέχον συνέδριον, ἀνερχόμενος εἰς τούς ἐβδομήκοντα καί πλέον, εἶναι σχεδόν διπλάσιος ἐν συγκρίσει πρὸς τήν πρώτην διοργάνωσιν, ἀποτελεῖ ἀψευδῆ μάρτυρα τοῦ ὑψηλοῦ κύρους, τῆς σοβαρότητος καί τῆς διεθνούς ἀκτινοβολίας τῆς προσπαθείας ταύτης.

Ἡ σύμπλευσις καί ἡ ἀρμονική συνεργασία τῶν θεσμικῶν φορέων, τῆς ἀκαδημαϊκῆς κοινότητος καί τῆς τοπικῆς κοινωνίας, δημιουργοῦν ἓνα γόνιμον πεδῖον διαλόγου, ὁ ὁποῖος εἶναι ζωτικός διά τήν πνευματικήν ἀνάπτυξιν τοῦ τόπου. Εἶναι καύχημα διά τό Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον νὰ θεωρεῖ τήν ἐπιστήμην ὡς συνοδοιπόρον εἰς τήν ἀναζήτησιν τῆς ἀληθείας. Ὅταν ἡ ἐπιστημονική ἔρευνα διαλέγεται μετὰ τῆς τοπικῆς κοινωνίας, παύει

νά είναι μία άφηρημένη ένασχόλησις καί καθίσταται μοχλός προόδου καί αὐτογνωσίας διά τόν λαόν.

Η πόλις τῆς Ἀλεξανδρουπόλεως, αὕτη ἡ σπουδαία καί ἱστορική ἐπαρχία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καί ἀκρόρεια τῆς ἑλληνικῆς ἐπικρατείας, ἴσταται διαχρονικῶς ὡς φάρος συννυάρξεως τῶν λαῶν. Εἰς μίαν ἐποχὴν ἐντάσεων καί ἀβεβαιότητος, ἡ Ἀλεξανδρούπολις διδάσκει διά τοῦ παραδείγματός της ὅτι ἡ εἰρηνική διαβίωσις ἀνθρώπων μετά διαφορετικῶν πολιτισμικῶν καταβολῶν καί θρησκευτικῶν πιστευμάτων οὐχί μόνον εἶναι ἐφικτή, ἀλλά συνιστᾷ τόν μόνον δρόμον πρὸς τὴν ἀληθῆ εὐημερίαν. Ὁ σεβασμός εἰς τὴν ἀνθρωπίνην ἐλευθερίαν καί ἡ προάσπισις τῶν θρησκευτικῶν καί πολιτισμικῶν ἀξιῶν ἐκάστου πολίτου ἀποτελοῦν θεμελιώδεις ἀρχάς, τὰς ὁποίας τό Πάνσεπτον Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον διακονεῖ ἀπαρεγκλίτως ἀνά τούς αἰῶνας.

Η μέριμνα διά τὴν διάσωσιν τῆς ἱστορίας καί τῆς παραδόσεως ἀποτελεῖ διά τόν Παναγιώτατον Οἰκουμενικόν Πατριάρχην κ.κ. Βαρθολομαῖον πρᾶξιν οὐχί στεῖρας προσκολλήσεως εἰς τό παρελθόν, ἀλλά μέθεξιν ἀνακαινιστικῆν. Η παράδοσις, ὡς βίωμα τῆς Εκκλησίας καί τοῦ Γένους, δέν εἶναι στατική, ἀλλά δυναμική. Πρέπει νά παραμένῃ ἰσχυρή καί νά ἐπιβιώνῃ εἰς τὰς μεταβαλλομένας συνθήκας ἐκάστης ἐποχῆς, ἄνευ ἐκκοσμικεύσεως, ἀλλά δι' ἐκσυγχρονισμοῦ καί διαρκοῦς ἐπαφῆς μετά τῶν ὑπαρξιακῶν ἀναζητήσεων τοῦ παρόντος. Μέσω τοῦ συνεδρίου τούτου, ἡ ἱστορική γνῶσις μεταστοιχειώνεται εἰς πολιτισμικόν κεφάλαιον, τό ὁποῖον ἐξασφαλίζει τὴν

συνέχεια τῆς ταυτότητος ἡμῶν ἐνώπιον τῶν προκλήσεων τῆς παγκοσμιοποιήσεως καί τοῦ μετανθρωπισμοῦ.

Ἡ πρωτόθρονος Ἐκκλησία τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἥτις ὡς στοργική μήτηρ μεριμνᾷ διά τήν πνευματικήν προκοπήν τῶν τέκνων αὐτῆς, ἐπιδοκιμάζει κάθε προσπάθειαν πού προάγει τόν ἐπιστημονικόν διάλογον καί τήν ἀνάδειξιν τῆς τοπικῆς ἱστορίας. Ἡ Θράκη, μέ τήν μακράν καί πολυκύμαντον ἱστορίαν της, ἔχει ἀνάγκην ἀπό ἐπιστήμονας οἵτινες μετά νηφαλιότητος καί ἀντικειμενικότητος θά φωτίσουν τās ἀφανεῖς πτυχάς τοῦ πνευματικοῦ, οικονομικοῦ, κοινωνικοῦ, πολιτικοῦ καί πολιτιστικοῦ βίου τῶν ἀνθρώπων πού ἐδημιούργησαν καί ἔζησαν εἰς αὐτήν. Ἡ ἀνάδειξις τῶν ἀγνώστων πτυχῶν τῆς ζωῆς τῆς Ἀλεξανδρουπόλεως συνιστᾷ χρέος τιμῆς πρὸς τοὺς προγόνους ἡμῶν καί παρακαταθήκην διά τās ἐπιγινομένας γενεάς.

Ὅθεν, ἐκ μέσης καρδίας ὁ Παναγιώτατος εὐχεται, ὅπως ὁ ἀναστάς Κύριος, ὁ χορηγός πάσης σοφίας καί συνέσεως, φωτίζη τās διανοίας τῶν ἐλλογιμοτάτων συνέδρων, ὥστε αἱ εἰσηγήσεις καί οἱ διάλογοι νά ἀποβῶσι καρποφόροι καί ἐποικοδομητικοί. Εἴθε δέ τὰ πορίσματα τοῦ Συνεδρίου τούτου νά ἀποτελέσουν νέον σταθμόν εἰς τήν πνευματικήν καί πολιτιστικήν πορείαν τῆς πόλεως καί τῆς εὐρυτέρας Θρακικῆς γῆς καί νά ἐνισχύσουν τοὺς δεσμούς ὁμονοίας καί κατανοήσεως μεταξύ τῶν ἀνθρώπων.

Μετά τούτων τῶν σκέψεων καί αἰσθημάτων, ὁ σεπτὸς Προκαθήμενος τῆς Ὁρθοδοξίας ἐπικαλεῖται ἐφ' ὑμᾶς τήν χάριν καί τό ἄπειρον ἔλεος τοῦ Θεοῦ, εὐχόμενος πᾶσαν ἐπιτυχίαν εἰς τās ἐργασίας τοῦ Συνεδρίου καί

πλουσίαν τήν ἀναστάσιμον χαράν εἰς τήν προσωπικήν, τήν κοινωνικήν καί τήν ἐπιστημονικήν ζωήν ὑμῶν.